

ВІДГУК

на освітньо-професійну програму "Германська філологія та перекладознавство: перша – англійська, друга – німецька"

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність: B11 Філологія (за спеціалізаціями)

Заклад вищої освіти: Хмельницький національний університет

Освітньо-професійна програма "Германська філологія та перекладознавство: перша – англійська, друга – німецька" є сучасною, комплексною та практико-орієнтованою програмою підготовки магістрів філології. Програма відповідає вимогам чинного законодавства України у сфері вищої освіти і враховує сучасні тенденції розвитку філологічної науки і перекладознавства.

Програма відповідає потребам сучасного ринку праці в кваліфікованих фахівцях з іноземних мов та перекладу. Акцент на володінні двома германськими мовами (англійською та німецькою) значно розширює професійні можливості випускників. Інтеграція сучасних ІТ-технологій у процес перекладу (CAT-системи, постредагування) відповідає актуальним вимогам індустрії

Освітня програма має логічну структуру з чітким поділом на обов'язкові (66 кредитів) та вибіркові (24 кредити) компоненти, що забезпечує збалансованість навчального процесу. Оптимальне співвідношення теоретичних дисциплін і практичної підготовки сприяє формуванню як глибоких теоретичних знань, так і прикладних умінь. Важливим елементом програми є переддипломна та педагогічна практики, які забезпечують практичну апробацію набутих компетентностей у реальних умовах професійної діяльності. Комплексний підхід до оцінювання результатів навчання реалізується через поєднання атестаційного іспиту та виконання кваліфікаційної роботи, що дозволяє всебічно перевірити рівень підготовки здобувачів освіти.

Програма містить детально прописані інтегральну, загальні (12), фахові (8) та унікальні (2) компетентності. Програмні результати навчання (20 позицій) чітко сформульовані та відповідають рівню магістерської підготовки. Матриці відповідності демонструють логічний зв'язок між компетентностями, результатами навчання та навчальними дисциплінами.

У навчальному процесі активно застосовуються сучасні методики викладання, зокрема студентоцентроване, проблемно-орієнтоване та змішане навчання, що сприяє підвищенню ефективності засвоєння матеріалу та розвитку

самостійного мислення здобувачів освіти. Важливою складовою є впровадження інформаційних технологій, які забезпечують інтерактивність, доступність навчальних ресурсів та індивідуалізацію освітнього процесу. Особливу увагу приділено дослідницькій складовій підготовки магістрів, що формує у них навички наукового пошуку, аналітичного мислення та здатність до самостійної наукової діяльності.

Освітня програма розроблена з урахуванням вимог стейкхолдерів, що підтверджено листами погодження від роботодавців, які зацікавлені у підготовці висококваліфікованих фахівців. У закладі діє ефективна система внутрішнього забезпечення якості освіти, спрямована на постійне вдосконалення змісту навчання, методів викладання та оцінювання результатів. Важливим принципом реалізації програми є дотримання академічної доброчесності, що забезпечує прозорість освітнього процесу, об'єктивність оцінювання та формування високих етичних стандартів у науковій і професійній діяльності.

Разом з тим доцільно, на нашу думку, більш детально інтегрувати вивчення інструментів машинного перекладу та постредагування, враховуючи стрімкий розвиток AI-технологій у галузі перекладу. Варто включити окрему дисципліну з цифрових технологій у перекладі. У розділі VII зазначено відсутність присвоєння професійної кваліфікації, проте доцільно розглянути можливість співпраці з професійними асоціаціями перекладачів для отримання випускниками додаткових сертифікатів.

Загалом освітньо-професійна програма "Германська філологія та перекладознавство: перша – англійська, друга – німецька" є якісно розробленою та відповідає сучасним вимогам до підготовки магістрів філології. Програма має чітку структуру, збалансований зміст, відповідає стандартам вищої освіти України та забезпечує формування необхідних компетентностей для успішної професійної діяльності випускників.

Програма може бути **рекомендована до впровадження** з урахуванням наведених вище пропозицій щодо її вдосконалення.

Рецензент:

Бялик Василь Дмитрович,
доктор філологічних наук,
професор кафедри лінгвістики та перекладу
Чернівецького національного університету
Імені Юрія Федьковича

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Германська філологія та перекладознавство: перша – англійська, друга – німецька»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Спеціальність: В11 Філологія (за спеціалізаціями)
Заклад вищої освіти: Хмельницький національний університет
Рік впровадження: 2025

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Германська філологія та перекладознавство: перша – англійська, друга – німецька» розроблена відповідно до вимог чинних нормативних документів України у сфері вищої освіти, зокрема Закону «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, стандарту зі спеціальності 035 «Філологія» та Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі германістики, перекладознавства та викладання іноземних мов. Вона є актуальною, структурно цілісною і збалансованою щодо освітніх, наукових та практичних компонентів. Обсяг у 90 кредитів ЄКТС (1 рік 4 місяці навчання) відповідає вимогам до магістерського рівня.

Метою програми є формування у здобувачів вищої освіти системного мислення, перекладацької, лінгвістичної, дослідницької і педагогічної компетентностей, а також уміння ефективно діяти в багатомовному й мультикультурному середовищі. Метаі завдання ОПП відповідають сучасним тенденціям у вищій філологічній освіті, зокрема – інтеграції міждисциплінарних підходів, розвитку критичного та креативного мислення, а також посиленню практичної компоненти навчання.

ОПП має чітко виражену професійну орієнтацію, акцентуючи на поєднанні перекладацької діяльності з педагогічною підготовкою та застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (САТ-систем, постредагування машинного перекладу, хмарних і мультимедійних технологій).

Програма демонструє високий рівень змістової узгодженості між навчальними компонентами, компетентностями та програмними результатами навчання. Обов'язкові компоненти охоплюють фундаментальні дисципліни філологічного циклу: методологію лінгвістичних досліджень, теорію перекладу, аналіз тексту, сучасну зарубіжну літературу, педагогіку та психологію вищої школи. Фахові дисципліни (англійська та німецька мови, практика перекладу, міжкультурна комунікація) забезпечують глибоку професійну підготовку і формування ключових перекладацьких та мовних компетентностей. Практики (педагогічна та переддипломна) мають логічне продовження теоретичних курсів і готують студентів до реальних професійних умов. Вибірковий компонент (24 кредити) створює простір для індивідуалізації траєкторії навчання. Матриці відповідності компетентностей і програмних результатів навчання чітко

демонструють міжпредметні зв'язки та забезпечують прозорість освітнього процесу.

Програма повністю побудована на компетентнісній парадигмі. Виокремлено 12 загальних, 8 фахових і 2 унікальні компетентності, що охоплюють не лише мовну й перекладацьку підготовку, а й педагогічну, дослідницьку, інформаційно-технологічну та комунікативну сфери. Особливо позитивним є введення унікальних компетентностей УК-01 та УК-02, які забезпечують інтеграцію перекладацької та редакторської практики, а також формування педагогічної культури та здатності застосовувати ІТ у навчальному процесі.

Система оцінювання базується на 100-бальній шкалі, що трансформується у національну та шкалу ЄКТС. Передбачено різноманітні форми контролю – тести, проєктні роботи, презентації, звіти про практики, комплексний іспит, захист кваліфікаційної роботи. Такий підхід відповідає вимогам студентоцентрованого навчання і забезпечує об'єктивність та багатовимірність оцінювання.

Інформаційне забезпечення відзначається високим рівнем: доступ до англійських і німецькомовних видань, електронна бібліотека, модульне навчальне середовище, система «Електронний університет».

Програма повністю узгоджена з Європейською рамкою кваліфікацій (EQF LLL, рівень 7) і відповідає рекомендаціям ESG щодо внутрішнього забезпечення якості освіти. У структурі документа передбачено опис механізмів моніторингу, перегляду ОПП, дотримання академічної доброчесності та оприлюднення результатів – це забезпечує прозорість і підзвітність освітнього процесу.

Сильними сторонами освітньо-професійної програми є її сучасна компетентнісна структура, орієнтована на практику перекладу та викладання, а також гармонійний баланс між поглибленим вивченням англійської мови та формуванням додаткової професійної компетенції з німецької мови. Програма передбачає активну інтеграцію ІТ-технологій у навчальний процес, що забезпечує її відповідність сучасним тенденціям розвитку перекладацької галузі. Важливою перевагою є створення умов для академічної мобільності студентів, що сприяє розширенню їхніх професійних і міжкультурних можливостей. Чітко вибудована система внутрішнього контролю якості гарантує прозорість і ефективність освітнього процесу. Наявність педагогічної та переддипломної практик забезпечує тісний зв'язок теоретичної підготовки з практичною діяльністю, а підтримка стейкхолдерів і роботодавців регіону підтверджує прикладну спрямованість програми та її відповідність потребам сучасного ринку праці.

Для подальшого вдосконалення освітньо-професійної програми доцільно додати елементи медіалінгвістики або міжкультурної комунікації в цифровому просторі, аби забезпечити відповідність змісту навчання сучасним тенденціям розвитку цифрових технологій і комунікацій. Корисним буде розгляд можливості введення навчальної дисципліни з термінознавства або корпусної лінгвістики для поглиблення теоретико-практичних знань у галузі сучасних лінгвістичних досліджень. Окрім того, рекомендується постійно оновлювати електронні

ресурси, зокрема бази САТ-інструментів, для забезпечення актуальності підготовки та адаптації до нових вимог ринку праці.

Вважаємо, що освітньо-професійна програма «Германська філологія та перекладознавство: перша – англійська, друга – німецька» є сучасною, цілісною та якісно опрацьованою. Вона відповідає стандартам другого (магістерського) рівня вищої освіти, забезпечує високий рівень професійної підготовки перекладачів, лінгвістів і викладачів, має реальну практичну спрямованість і перспективи подальшого розвитку.

Рецензент:

Доктор філологічних наук,
професор кафедри німецької філології
та методики навчання німецької мови
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

В.В. Дребет

М.Ганай
24.03.2017

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму
«Германська філологія та перекладознавство:
перша – англійська, друга – німецька»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності В11 Філологія
спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

У сучасних умовах глобалізації, розширення міжнародної співпраці та активного розвитку міжкультурної комунікації зростає потреба у висококваліфікованих фахівцях у галузі філології та перекладу. Сучасний ринок праці потребує професіоналів, які володіють іноземними мовами на високому рівні, здатні здійснювати перекладацьку діяльність, проводити лінгвістичні дослідження та ефективно функціонувати в багатомовному й мультикультурному середовищі.

Освітньо-професійна програма «Германська філологія та перекладознавство: перша – англійська, друга – німецька» другого (магістерського) рівня вищої освіти є актуальною та відповідає сучасним тенденціям розвитку філологічної освіти. Програма спрямована на підготовку конкурентоспроможних фахівців, які володіють ґрунтовними знаннями з германської філології, теорії та практики перекладу, методології лінгвістичних досліджень, а також здатні здійснювати професійну діяльність у сфері міжмовної та міжкультурної комунікації.

Освітня програма охоплює широкий спектр навчальних дисциплін, які забезпечують комплексну підготовку здобувачів вищої освіти. Вона поєднує фундаментальну мовознавчу та літературознавчу підготовку із сучасними підходами до перекладознавства, комунікативістики, міжкультурної взаємодії та професійної мовної практики. Особлива увага приділяється поглибленому вивченню англійської та німецької мов, теорії і практики перекладу, аналізу художніх і спеціалізованих текстів, а також розвитку навичок академічного письма та науково-дослідної діяльності.

Важливою складовою програми є практична підготовка, що сприяє формуванню професійних компетентностей майбутніх магістрів. Практика забезпечує можливість застосування теоретичних знань у реальних умовах професійної діяльності, розвитку навичок усного та письмового перекладу, редагування текстів, роботи з сучасними інформаційними та

перекладацькими технологіями. Такий підхід сприяє формуванню професійної мобільності, відповідальності та готовності до вирішення складних фахових завдань.

Особливого значення набуває підготовка здобувачів до роботи в міжнародному середовищі. Високий рівень володіння англійською та німецькою мовами дозволяє випускникам успішно реалізовувати себе у сферах перекладу, освіти, науки, міжнародних комунікацій, медіа, бізнесу та інших галузях, де необхідна міжмовна взаємодія.

Сильним аспектом освітньої програми є її практична та професійно орієнтована спрямованість. Залучення до освітнього процесу досвідчених науковців і фахівців-практиків, використання сучасних методик навчання, цифрових ресурсів та перекладацьких технологій сприяють формуванню в здобувачів професійних навичок, необхідних для успішної кар'єрної реалізації.

Міждисциплінарний характер програми забезпечує інтеграцію знань із мовознавства, літературознавства, перекладознавства, культурології та комунікативних студій. Це дозволяє майбутнім магістрам комплексно аналізувати мовні явища, ефективно здійснювати перекладацьку діяльність та брати участь у міжкультурному діалозі.

Важливим напрямом подальшого розвитку програми є розширення співпраці з міжнародними освітніми та науковими установами, перекладацькими агентствами, культурними центрами та іншими організаціями. Це сприятиме підвищенню якості практичної підготовки здобувачів, розширенню можливостей для професійного стажування та набуття міжнародного досвіду.

Разом із тим, вважаємо за доцільне в межах освітньо-професійної програми збільшити обсяг годин, відведених на практичну підготовку здобувачів вищої освіти, що сприятиме поглибленню професійних компетентностей, удосконаленню навичок перекладацької діяльності та набуттю практичного досвіду роботи в реальних умовах професійного середовища. Крім того, доцільним є розширення обсягу часу на підготовку та написання кваліфікаційної (дипломної) роботи, що дозволить здобувачам більш ґрунтовно здійснювати наукові дослідження, опановувати сучасні методи лінгвістичного аналізу та підвищувати якість виконання випускних кваліфікаційних робіт.

Вважаємо, що освітньо-професійна програма «Германська філологія та перекладознавство: перша – англійська, друга – німецька» може бути рекомендована для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська.

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри німецької філології
ННІ іноземних мов
Черкаського національного університету
ім. Б. Хмельницького

Овсієнко Л.О.

